

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA KOT DRUGI JEZIK

Izpitna pola 3

Daljše esejsko besedilo (400–600 besed)

Sobota, 15. junij 2013 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prineše nalivno pero ali kemični svinčnik in enojezični slovar.

Kandidat dobi dva konceptna lista in dva ocenjevalna obrazca.

Priloga z izhodiščnim besedilom je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati naloge, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola vsebuje navodila za pisanje daljšega esejskega besedila, ki naj obsega od 400 do 600 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 35.

Pišite v izpitno polo z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pišite čitljivo in skladno s pravopisnimi pravili, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutek daljšega esejskega besedila pišite na konceptna lista. Osnutek se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 1 prazno.

Priloga z izhodiščnim besedilom

Boris Pahor: Nekropola. (odlomek)

Boris Pahor: Nekropola. Ljubljana. Mladinska knjiga, Jubilejna zbirka, 2008. 113–114.

Mislim si, da je precej stvari, ki jih danes prvič slišim. Polagoma stopam proti baraki z dimnikom, zakaj vse kaže, da je zdaj prazna. Rad bi bil brez prič. In zdi se mi, svita se mi, da v odlomkih dojemam pomen, ki ga ima spomenik, pa čeprav samo nagrobeni kamen, za nadaljevanje rajnikove pričujočnosti v svetu živih. Bolj kakor pietetno dejanje je kos plošče ali kamna, ki ju postavimo na gomilo, poskus, da se zavarujemo pred človeško pozabljivostjo, pred revnostjo njegove domišljije, pred nestalnostjo njegove fluidne zavesti. Misel na ščepec mehkega pepela pa ne more zbuditi nobene prave podobe. A kljub tem prebliskom, ki me povezujejo z izročili mojih prednikov, sem vendar človek ognja in pepela. Jaz sem na teh pašnih domá. Zato ob vrnitvi v Trst nisem mogel razumeti tedenskega romanja svojega očeta k družinski grobnici; upirala se mi je njegova domačnost s cvetjem, ki ga je jemal s sabo. In zdaj, ko tudi njega ni več, govorim in pišem o njem, a ga ne hodim obiskovat tja, kjer počiva ob mami in Marici. Sestra me zavoljo tega kdaj ljubeznivo pokara, jaz pa se doslej nisem mogel vživeti v obred, od katerega sem se dokončno ločil na tej planini, v Dachauu, v Dori, v Harzungenu. Bil sem pričujoč na toliko pogrebih, da pride po več rajnih na vsak dan vseh let, kar mi jih bo dano še preživeti v človeškem svetu; zato menda ne morem zožiti preteklosti na obisk ostankov enega samega človeka, čeprav so to ostanki zelo dragega človeka ali celo očeta. Ne, saj ne rečem, da nisem nikoli šel; a zavedal sem se, da sem tam samo formalno, nisem doživljal svojega obiska, ravno narobe, čutil sem, da ga ne doživljjam.

Prazna stran

Nekropola med sedanjostjo in preteklostjo

Povzemite odlomek in ga smiselno umestite v romaneskni dogajalni čas in prostor.

Razložite, kakšen je pripovedovalčev odnos do spomenikov na sploh? Kako je pripovedovalčev nerazumevanje očetovega romanja k družinski grobnici povezano z njegovim bivanjem na pašnih (terasah) koncentracijskega taborišča? S primerom iz romana ponazorite, kako so se taboriščniki soočali s smrtno, kako so jo poskušali pretentati, jo odmisiliti.

Presodite odnos današnjega človeka do temnih plati preteklosti. Navedite primer, s katerim boste svojo presojo utemeljili.

